

8 mei 2017

Betreft: terugkoppeling zoogdiertelling en voortgang PARTRIDGE

Beste teller of betrokkene,

Hierbij een brief waarmee we je graag informeren over de resultaten van de zoogdiertellingen en de voortgang van het Interreg-project PARTRIDGE (Protecting the Area's Resources Through Researched Innovative Demonstration of Good Examples).

Het is al weer even geleden, maar in de maanden december en januari zijn vrijwilligers van WBE Land van Altena, NBV Altenatuur en medewerkers van Brabants Landschap in de avonden op pad gegaan om de zoogdieren in het demonstratiegebied Oude Doorn en referentiegebied Genderen te tellen. Het is toch vrij uniek dat deze organisaties letterlijk samen in de auto zaten. En, het is in het eerste jaar direct succesvol verlopen!

Doel van de telling – die komende winter weer herhaald wordt – is niet om het exacte aantal zoogdieren vast te leggen, maar om een gestandaardiseerde monitoring op poten te zetten. In de praktijk zijn er 10 transecten (routes met vast begin en eind) 4 keer afgereden door twee telteams. Met lampen zijn de percelen vanuit de auto beschenen. Alle zoogdieren die werden gespot zijn op kaart ingetekend. De resultaten van de winter '16 - '17 zijn eigenlijk de eerste keer dat het zo is gedaan en dus onze nul-meting. Ze laten zien wat er nu in beide gebieden voorkomt. Want, met ingang van dit jaar zullen in het demonstratiegebied biotoopverbeterende maatregelen worden genomen. In het referentiegebied blijft juist alles hetzelfde. Doel is om de effecten van de maatregelen te meten. Door precies dezelfde methode te gebruiken de komende winters gaan we hopelijk een verandering zien in het demo-gebied. En die verandering kunnen we weer vergelijken met wat er in het referentiegebied is gebeurd. Positief, negatief of stabiel..... We zullen zien. En daarom is tellen in het referentiegebied Genderen juist zo belangrijk, want zonder die vergelijking te kunnen maken, kunnen we net zo goed helemaal niet tellen.

Hét zoogdier wat verreweg het meeste werd gespot is de haas. Daar was deze telling ook vooral op gericht. Waarom? Hazen zijn snoepers. Ze houden van jonge plantenscheuten, twijgjes, bloemenknoppen, kruiden, granen etc. Dat maakt hen goede indicatoren voor agrarische gebieden waarin je maatregelen neemt om juist dít voedselaanbod te verbeteren.

In het demonstratiegebied Oude Doorn werden in 1 telronde maximaal 106 hazen geteld. Het aantal hazen nam toe van de eerste ronde tot de laatste. In referentiegebied Genderen werden langs de transecten maximaal 22 hazen gespot in een telronde. Hier bleef het aantal hazen vrij stabiel. Dit laat zien dat bij aanvang van PARTRIDGE in de Oude Doorn meer hazen voorkomen dan in Genderen. We zullen zien wat de verandering is in de komende jaren. Wat verder opvalt is het flinke aantal katten wat in de avonden op de percelen werd geteld. In werkelijkheid zullen er waarschijnlijk meer rondstruinen. Uit Brits onderzoek blijkt dat deze 'verwilderde' katten zeer schadelijk kunnen zijn voor patrijs en andere bodembroeders.

		21dec 2016	27dec 2016	10jan 2017	24jan 2017
Genderen	haas	21	20	22	15
	konijn	1	2	-	1
	vos	-	1	2	1
	kat	2	1	2	3
	ree	-	11	6	1
Oude Doorn	haas	55	80	93	106
	konijn	1	2	1	1
	vos	-	1	-	-
	kat	1	1	2	4
	ree	-	5	5	4

Veel dank gaat uit naar de mensen die meegeholpen hebben met de tellingen. Ik ga ze hier niet bij naam noemen, omdat je dan altijd iemand vergeet te noemen. Maar, we zijn vanuit de projectgroep erg blij met de betrokkenheid die er in het Land van Heusden en Altena is. Daardoor is het niet alleen ons, maar ook jullie project!

Op dit moment vindt de broedvogelkartering plaats en is een start gemaakt met het insectenonderzoek. Maar, nog belangrijker: de eerste biotoopverbeterende maatregelen worden genomen. Zo zijn de afgelopen weken de eerste keverbanken aangelegd en bloemenblokken ingezaaid. Mocht je dus ergens een verhoogde strook grond zien liggen (bijvoorbeeld langs de Omloop) schrik dan niet, want dat is allemaal expres! De komende jaren zal er ruim 7% geschikt habitat in het demo-gebied van 500 hectare aangelegd worden. We kijken uit naar de effecten hiervan.

Mede namens Nico Teunissen en Jaap van Diggelen,

Met vriendelijke groet,

Jochem Sloothaak

Kijk ook eens op www.northsearegion.eu/partridge voor informatie over alle demonstratiegebieden